

Verslag Ontwikkelgesprek Master Pedagogiek

De opleidingsvisitatie van de Master Pedagogiek (MPed) heeft plaatsgevonden in januari 2018 waarbij de visitatiecommissie tot het totaaloordeel 'goed' is gekomen.

Afsluitend onderdeel van de visitatie is het ontwikkelgesprek, een gesprek tussen opleiding en een vertegenwoordiging van het visitatiepanel, gericht op de toekomst van de opleiding waarbij de opleiding vooraf gespreksonderwerpen formuleert en het visitatiepanel als klankbord fungeert. De opleiding en het panel zijn in gesprek gegaan over de ontwikkeladviezen uit het visitatierapport: het optimaliseren van de studeerbaarheid en het mogelijk uitbreiden van het palet aan onderzoeksmethoden, in het licht van de recente curriculumvernieuwing.

Voor de masteropleiding Pedagogiek is het positieve oordeel van het visitatiepanel de bevestiging geweest om het curriculum verder door te ontwikkelen naar een programma waarin studenten worden opgeleid tot stadspedagogische veranderaars die aantoonbare impact weten te creëren binnen de beroepspraktijk. Dat heeft o.a. geleid tot een nieuw ontwerp voor het tweede studiejaar, waarin (het) innoveren, handelen en onderzoeken zijn geïntegreerd. Daarbij is gekozen voor ontwerpgericht onderzoek, met a) nadrukkelijke aandacht voor een breed palet aan onderzoekstechnieken en b) betrokkenheid in alle fasen van de werkomgeving. Ook is er voor te beoordelen deelproducten meer vrijheid in toetsvormen.

De opleiding beoogt met de ingezette curriculumvernieuwing de *maatschappelijke impact* van het afstudeeronderzoek (en van haar masterstudenten) in de praktijk te vergroten en de studeerbaarheid van de masteropleiding (77 studiepunten in 2 jaar) te verbeteren. Het ontwikkelgesprek richt zich hierbij op de door de opleiding te beïnvloeden factoren.

Het panel geeft aan dat er een onderscheid in 'impact' is: de impact in de organisatie waar het onderzoek plaatsvindt en de impact breder dan de eigen organisatie, door het toegankelijk maken van de resultaten voor anderen. Deze liggen in elkaars verlengde, maar het zou goed zijn als de opleiding aangeeft waar de focus ligt.

Het panel geeft aan dat de opleiding oog dient te hebben voor de ruimte die de student krijgt *in* de organisatie waar het onderzoek plaatsvindt. Het vinden van commitment is onderdeel van het proces. Het is verder cruciaal dat studenten (op tijd) in staat zijn een juiste onderzoeksvraag te vinden en te formuleren. Deze externe factoren zijn voor een opleiding vaak niet te beïnvloeden, maar er moet wel aandacht aan worden besteed in het onderwijsprogramma en er kan op worden gestuurd en ondersteund in het begeleidingsmodel.

Voor wat betreft het afstuderen zijn er op dit moment drie mogelijkheden: studenten kunnen onderzoek doen in hun eigen organisatie, in een andere organisatie of ervoor kiezen om binnen één van de lectoraten van de Hogeschool Rotterdam een onderzoeksopdracht uit te voeren. Het is van belang dat de opleiding een begeleidingsmodel ontwikkelt dat studenten helpt in ieder van de drie situaties succesvol te zijn. Er kan worden *gedifferentieerd* in de verschillende opvattingen van ontwerpgericht onderzoek en *geflexibiliseerd* in begeleiding. Belangrijk is om hierbij oog te hebben voor de verschillen in achtergronden en contexten van studenten. Deze bepalen grotendeels of een student in de beginsituatie in staat is te versnellen en uiteindelijk, of zij het afstudeerjaar succesvol en binnen de gestelde termijn kunnen afronden.

De studeerbaarheid kan verder vergroot worden door bij de start van het onderzoek in gesprek te gaan met de studenten en hen gebruik te laten maken van de kennis en kunde waar zij als professional al over beschikken.

Er moet voor de student uiteindelijk altijd een verbinding zijn tussen de persoonlijke ontwikkeling als professional en de impact die zij in praktijk kunnen creëren. De opleiding wil de studeerbaarheid verder borgen door het opzetten van *stadslabs*, een plek waar 'onderwijs', 'onderzoek' en 'praktijk' met elkaar samenwerken. Middels een stadslab wil de opleiding de 'context naar binnen halen'. Het visitatiepanel is positief over deze ontwikkeling en geeft de opleiding mee een omschrijving van een dergelijk stadslab op te stellen zodat helder is hoe de taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen georganiseerd zijn.

De opleiding zou nog beter kunnen expliciteren waarom er gekozen is voor ontwerpgericht onderzoek en niet voor een andere vorm van onderzoek, zoals actie-onderzoek. Laat deze preferente onderzoeksaanpak ook ruimte voor de combinatie met andere onderzoeksmethoden?

Verder is het goed om ook scherp onderscheid te maken in de beoogde doelen van het leerarrangement in de afstudeerfase; gaat het om een beroepsproduct of een onderzoeksproduct? Aangegeven wordt dat het gaat om het 'realiseren van een werkbare vernieuwende interventie'. Het spanningsveld tussen 'product' en 'interventie' zal hierbij door de opleiding helder worden omschreven. Bij het beschrijven van dit onderscheid kan ook het begrippenapparaat binnen de opleiding verder doorontwikkeld worden.

Om studievertraging tegen te gaan en studenten goed te begeleiden, kan de opleiding ervoor kiezen om een go/no go moment (bijvoorbeeld na het opstellen van het onderzoeksvoorstel) in te bouwen.

De nieuwe wijze van afstuderen met stadslabs vraagt om een andere rol van de afstudeerbegeleider, die op een andere wijze betrokken wordt in het onderzoeksproces. Ervaringen elders leren dat het verstandig kan zijn om in het bespreken van het *beoordelen* van afstudeeropdrachten nog bewuster gebruik te maken van 'vreemde ogen'. Het panel geeft aan dat er in de toekomst bijvoorbeeld een grotere rol toebedeeld zou kunnen worden aan externe monitoring, bijvoorbeeld via de examencommissie, naast interne kallibratie door afstudeerbegeleiders en eventueel lectoren (voor zover zij niet de opdrachtgever van onderzoek zijn). Ook zou in de toekomst de afstudeerbegeleider mogelijk als tweede beoordelaar ingezet kunnen worden en een extern deskundige of de opdrachtgever wellicht als eerste beoordelaar.

De masteropleiding Pedagogiek geeft daarnaast aan dat onderwerpen als het 'afstuderen' en het bijbehorende beoordelingsproces terugkerende onderwerpen zijn op de agenda van de bijeenkomsten van het Landelijk Overleg Masteropleidingen Pedagogiek, waar de Master Pedagogiek van de HR onderdeel van is. Opleidingen houden elkaar in dit platform scherp, wat de kwaliteit van het onderwijs ten goede komt.